

Raportarea privind Sustenabilitatea

Cum pot cabinetele mici și mijlocii să își dezvolte capacitatea de a sprijini întreprinderile mici și mijlocii

Decembrie 2022

Despre EFAA pentru IMM-uri

Federația Europeană a Contabililor și Auditorilor pentru Întreprinderi mici și mijlocii ([EFAA](#)) este o organizație umbrelă pentru organismele profesionale naționale ale contabililor și auditorilor ai căror membri oferă, în principal, servicii profesionale pentru IMM-urile din Europa. EFAA are 15 membri în toată Europa, reprezentând peste 380.000 de contabili, auditori și consultanți fiscali. EFAA este membru sectorial al [SMEunited](#), membru al [EFRAG](#), partener al rețelei [IFAC](#) și membru al [Early Warning Europe](#).

EFAA – Federația Europeană a Contabililor și Auditorilor pentru IMM-uri
Organizație internațională non-profit
Strada Jacques de Lalaing nr.4 , B-1040 Brussels – Enterprise nr. 0524.824.834
Transparency Register Identification Number: 002077217226-17
Telefon: +32 2 736 88 86 - www.efaa.com
E-Mail: secretariat@efaa.com Twitter: @EFAAforSMEs

CUPRINS

INTRODUCERE.....	4
CE ESTE RAPORTAREA PRIVIND SUSTENABILITATEA?	4
CE INCLUDE RAPORTAREA PRIVIND SUSTENABILITATEA?	4
Directiva privind durabilitatea (CSRD)	4
Standardele Europene de Raportare privind Sustenabilitatea (ESRS)	5
Consiliul Internațional pentru Standardele privind Raportarea de Sustenabilitate (ISSB)	6
Asigurare.....	6
CARE SUNT PAȘII INIȚIALI PENTRU FURNIZAREA DE RAPOARTE DE SUSTENABILITATE?	7
RESURSE	10
MEMBRI EFAA	11

Introducere

EFAA pentru IMM-uri are ca angajament să sprijine cabinetele mici și mijlocii pentru ca acestea să joace un rol cheie în realizarea unei tranziții sustenabile a economiei europene. În iulie 2021, am lansat către practicieni și organismele lor profesionale un [Apel la acțiune: Practicienii contabili sprijină crearea unei economii sustenabile](#).

Acest ghid oferă sugestii cu privire la modul în care cabinetele mici și mijlocii (PMM-urile) pot răspunde cel mai bine la evoluția rapidă a raportării de sustenabilitate. Explicăm modul în care mediul evoluează rapid și noile cerințe semnificative de raportare, precum și timpul limitat de aplicare a acestora, cer cabinetelor și IMM-urilor să se pregătească acum pentru implementarea și efectele lor indirecte. Împărtășim sfaturi utile despre cum se pot pregăti cabinetele în elaborarea rapoartelor de sustenabilitate pentru clienții lor entități mici și mijlocii.

Ce este Raportarea privind Sustenabilitatea?

Raportarea privind Sustenabilitatea este raportarea anuală de către companii cu privire la impactul, riscurile și oportunitățile pe care activitățile pe care le desfășoară le au asupra mediului, societății și guvernantei. Termenul de „raportare privind sustenabilitatea” înlocuiește termeni precum „raportare non-financiară” și „raportare de mediu, socială și economică (ESG).

Ce include Raportarea privind Sustenabilitatea?

În ultimii câțiva ani, mediul raportării privind sustenabilitatea s-a schimbat fundamental și rapid. Acest lucru pare că va continua în următorii câțiva ani. Caracteristicile cheie ale acestui peisaj pentru practicienii și companiile europene sunt următoarele.

Directiva privind durabilitatea (CSRD)

Directiva în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea (CSRD) este cea care schimbă perspectivele în Uniunea Europeană (UE). CSRD sprijină [European Green Deal](#), un set de politici privind măsurile concepute pentru a sprijini UE să realizeze o tranziție către o economie sustenabilă, modernă și competitivă. Pe 28 noiembrie 2022, [Consiliul a aprobat forma finală a Directivei privind în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi \(CSRD\)](#). CSRD este publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și intră în vigoare la 20 de zile de la publicare. [Acesta este textul consolidat al CSRD](#) adoptat la 10 noiembrie 2022 de Parlamentul European (PE).

CSRD înlocuiește [Directiva de Raportare Non-Financiară \(NFRD\)](#), introducând cerințe de raportare mai detaliate și asigurând că toate companiile mari și listate sunt obligate să raporteze cu privire la o serie de probleme ESG (mediu, social, guvernanta). Dispozițiile cheie sunt prezentate în caseta 1 de mai jos. Companiile încep să raporteze, în conformitate cu CSRD, din 2024, aplicând Standardele europene obligatorii de Raportare privind Sustenabilitatea (ESRS), alături de un raport de asigurare externă a raportării de sustenabilitate.

De asemenea, Comisia va adopta standarde separate și proporționale pentru IMM-uri. IMM-urile cotate vor fi obligate să raporteze începând cu 1 ianuarie 2026, utilizând fie setul complet de standarde ESRS, fie standardele separate, proporționale, care sunt în prezent în curs de elaborare.

Deși IMM-urile necotate nu sunt obligate să raporteze în conformitate cu CSRD, acestea vor fi afectate din cauza efectelor de domino din lanțul valoric al marilor furnizori sau clienți care se află în sfera de aplicare.

Actualizări cu privire la CSRD (link: https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en)

Tabelul 1: Principalele prevederi ale CSRD

- Cerințele de raportare se vor aplica tuturor companiilor mari, tuturor companiilor cotate (cu excepția microîntreprinderilor cotate) și companiilor din afara UE, cu sucursale sau filiale în UE, peste anumite praguri de mărime.
- IMM-urile cotate vor avea opțiunea de a utiliza standarde mai simple, proporționale și posibilitatea de a nu aplica directiva timp de 2 ani după intrarea în vigoare. CSRD prevede, de asemenea, cerințele de raportare pentru IMM-urile cotate.
- Raportarea va fi introdusă treptat, mai întâi pentru entitățile de interes public (PIE) care au peste 500 de angajați – începând cu 1 ianuarie 2024 (primele rapoarte care urmează să fie publicate în 2025), companiile mari – începând cu 1 ianuarie 2025 (primele rapoarte din 2026), IMM-urile cotate începând cu 1 ianuarie 2026 (primele rapoarte din 2027; posibilă amânare până în 2029) și companiile extracomunitare cu sucursale/filiale în UE începând cu 1 ianuarie 2028 (primele rapoarte din 2029).
- Standardele Europene de Raportare privind Sostenibilitatea (ESRS) vor ține seama de dificultățile cu care se pot confrunta entitățile în a obține informații de la întreprinderile din lanțul lor valoric, în special de la IMM-urile necotate. ESRS nu vor specifica informații care trebuie obținute de la IMM-uri, altele decât informațiile cerute de ESRS pentru IMM-urile cotate.
- Rapoartele vor trebui să facă obiectul unei asigurări independente, furnizate de către auditori sau de alți furnizori de servicii de asigurare, inițial fiind vorba de o asigurare limitată.

Sursă: Textul final al CSRD, Comisia Europeană, 30 iunie 2022.

Standardele Europene de Raportare privind Sostenibilitatea (ESRS)

Companiile care raportează în temeiul CSRD vor trebui să utilizeze Standardele ESRS elaborate de Grupul European de Consultanță în domeniul Raportării Financiare (EFRAG), structura tehnică care oferă asistență Comisiei în domeniul raportării privind sustenabilitatea.

După un amplu exercițiu de consultare publică, desfășurat în vara anului 2022, prima tranșă a Standardelor ESRS, aplicabilă tuturor companiilor aflate în sfera de aplicare, indiferent de sectorul de activitate, a fost înaintată Comisiei în noiembrie 2022. După ce va efectua procesul său de "due diligence", Comisia își propune să adopte acest prim set de Standarde ESRS până la 30 iunie 2023.

EFRAG lucrează acum la Standardele ESRS specifice pe sectoare de activitate și la standarde separate și proporționale pentru IMM-urile cotate. EFRAG lucrează, de asemenea, la un standard pentru raportarea voluntară de către IMM-urile necotate.

Pentru a fi la zi cu activitatea EFRAG, vă recomandăm să vizitați site-ul: <https://www.efrag.org/lab3>

Consiliul Internațional pentru Standarde privind Raportarea de Sustenabilitate (ISSB)

În data de 3 noiembrie 2021, membrii Fundației IFRS au anunțat crearea unui nou consiliu de elaborare de standarde — **Consiliul Internațional pentru Standarde privind Raportarea de Sustenabilitate (ISSB)** — pentru a răspunde cerințelor tot mai mari din partea investitorilor pentru o raportare de înaltă calitate, transparentă, fiabilă și comparabilă din partea companiilor privind aspectele ESG (mediu, social, guvernantă).

ISSB intenționează să furnizeze o bază globală cuprinzătoare de standarde cu privire la prezentările legate de sustenabilitate, care să ofere investitorilor și altor participanți la piața de capital informații despre riscurile și oportunitățile companiilor privind sustenabilitatea, pentru a îi ajuta pe aceștia să ia decizii informate.

ISSB a oferit deja spre **consultare publică** două proiecte de expunere, unul care stabilește [cerințele generale de prezentare cu privire la sustenabilitate](#), iar celălalt specificând [cerințele de prezentare cu privire la aspectele climatice](#). Acestea sunt așteptate să fie finalizate în 2023.

În timp ce Standardele ESRS au prioritate în UE, se fac eforturi considerabile pentru a se asigura că ESRS se aliniază, pe cât posibil, la standardele ISSB. Această aliniere este necesară pentru a evita povara administrativă disproporționată care ar putea decurge din dublarea eforturilor și posibilele confuzii generate.

Pentru a fi la zi cu activitatea ISSB, vă recomandăm să vizitați site-ul:
<https://www.ifrs.org/groups/international-sustainability-standards-board/>

Asigurare

CSRD solicită ca auditorul statutar al companiei, un alt auditor (în funcție de opțiunea statului membru) sau un furnizor independent de servicii de asigurare (IASP) (la opțiunea statului membru), să ofere o asigurare limitată cu privire la informațiile privind sustenabilitatea, raportate de o companie. Statele membre ar trebui să stabilească cerințe echivalente pentru alți furnizori independenți de servicii de asigurare (IASP) în ceea ce privește calitatea, independența și supravegherea, în conformitate cu Directiva de audit.

Există, de asemenea, posibilitatea de a se solicita o asigurare rezonabilă, într-o etapă ulterioară.

Consiliul Internațional pentru Standarde de Audit și Asigurare (IAASB) lucrează la un standard pentru asigurarea raportării privind sustenabilitatea, despre care puteți afla mai multe [accesând acest link](#).

Între timp, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (IESBA) dezvoltă standarde de etică și independență adecvate scopului unei astfel de misiuni, aplicabile la nivel global, în sprijinul unei raportări transparente, relevante și de încredere privind sustenabilitatea, despre care puteți afla mai multe [accesând acest link](#).

Pentru a fi la zi cu proiectul IAASB de a dezvolta un standard de asigurare a sustenabilității, [accesați acest link](#).

Pentru a fi la zi cu proiectul IESBA cu privire la raportarea privind sustenabilitatea, [accesați acest link](#).

Care sunt pașii inițiali pentru furnizarea de rapoarte de sustenabilitate?

Având în vedere importanța CSRD – și timpul limitat necesar pregătirii în vederea aplicării acesteia – cabinetele mici și mijlocii trebuie să înceapă să se pregătească de acum pentru implementare. Ei trebuie să se familiarizeze cu prevederile CSRD și să ia în considerare implicațiile pentru cabinetul lor. Acest lucru va necesita un proces de adaptare de o semnificație similară cu cel aferent Directivei contabile sau celei privind transformarea digitală. Cabinetele trebuie să înceapă acest proces de schimbare acum pentru a putea oferi servicii în domeniul raportării de sustenabilitate. Mai jos vă împărtășim câteva sfaturi practice despre acest proces.

“Sustenabilitatea înseamnă a pregăti o afacere pentru ca în viitor să devină mai rezistentă. Această zonă cu evoluție rapidă oferă oportunități uriașe pentru cabinetele mici și mijlocii și pentru clienții lor din zona IMM-urilor.”

Monica Foerster, Președintele Grupului de consultare pentru cabinetele mici și mijlocii, IFAC

1. Nominalizați pe cineva care să coordoneze

Raportarea privind sustenabilitatea va constitui un element de noutate pentru multe cabinete mici și mijlocii și, ca atare, necesită dobândirea de noi cunoștințe și expertiză. Vă recomandăm să nominalizați pe cineva din cadrul firmei care să preia responsabilitatea de a identifica provocările și oportunitățile legate de furnizarea de servicii de raportare cu privire la sustenabilitate. Acest lider trebuie să fie un profesionist cu suficientă experiență și să aibă sprijinul deplin al firmei, precum și să fie informat cu privire la domeniul sustenabilității. Sarcina inițială a acestuia ar putea fi să pregătească un studiu de caz pentru a analiza capacitatea firmei de a oferi clienților săi servicii de raportare privind sustenabilitatea.

2. Discutați cu clienții

Cabinetele mici și mijlocii sunt consultanți de afaceri de încredere ai clienților lor IMM-uri. Pentru a fi un consultant competent, cabinetele trebuie să mențină o înțelegere aprofundată a strategiilor clienților lor, inclusiv înțelegerea strategiei lor de sustenabilitate și contribuția la formarea acesteia. În consecință, le recomandăm cabinetelor să discute cu clienții lor. Discuția ar trebui să cuprindă atât riscurile, cât și oportunitățile legate de raportarea legate de sustenabilitate. Din punct de vedere al riscului, clienții pot încerca să anticipeze cererile de informații ale investitorilor sau creditorilor sau cerințele prevăzute de CSRD și să răspundă așteptărilor părților interesate. Este probabil ca aceștia să fie nevoiți să furnizeze informații de sustenabilitate furnizorilor sau clienților mari care trebuie să respecte cerințele de raportare din CSRD. În ceea ce privește oportunitățile, clienții ar putea dezvălui în mod voluntar informații despre sustenabilitate și, astfel, să se poziționeze ca lideri sau parteneri preferați pe piețele în care își desfășoară activitatea. Raportarea de sustenabilitate poate fi considerată și un instrument de management pentru îmbunătățirea performanței, în general. Raportarea voluntară ar putea să facă din afacerile lor destinații atractive pentru capital, clienți și angajați, precum și să îi ajute să devină membri valoroși ai comunităților locale în care își desfășoară activitatea. După cum s-a menționat mai sus, EFRAG lucrează la un standard pentru raportarea voluntară de către IMM-urile necotate.

3. Stabiliți capacitățile și expertiza necesare

Cabinetele mici și mijlocii pot avea nevoie de o combinație de resurse și expertiză noi sau existente deja pentru a furniza în mod eficient servicii de raportare privind sustenabilitate. Cabinetele pot determina nevoia suplimentară de resurse, răspunzând la întrebări precum:

- De ce tip servicii de raportare privind sustenabilitatea au nevoie clienții IMM-uri în acest moment și de ce ar putea avea nevoie în viitor? De exemplu, pentru a răspunde solicitărilor de informații despre sustenabilitate din partea companiilor din lanțul lor valoric, pentru a întocmi un raport voluntar privind sustenabilitatea.
- Pentru ca firma să răspundă acestor nevoi, de ce resurse va avea nevoie echipa de raportare?
- Care dintre aceste resurse sunt deja deținute de firmă?
- Care dintre aceste resurse trebuie să fie obținute de firmă?

Firmele nu trebuie să subestimeze sau să treacă cu vederea resursele existente în cadrul cabinetului. Mulți contabili au abilități și cunoștințe deja dobândite, cum ar fi realizarea de estimări, comparare de date, dezvoltarea de așteptări, conducerea unor echipe diverse de specialiști externi și managementul personalului. Ei au, de asemenea, abilități personale care pot fi valorificate, cum ar fi o minte curioasă, capacitatea de a rezolva probleme și comunicarea eficientă.

Practicienii vor fi nevoiți probabil să obțină noi cunoștințe în domeniu. De exemplu, raportarea de sustenabilitate va necesita o înțelegere a standardelor de raportare relevante, cum ar fi ESRS. Obiectivul cheie este de a identifica ce resurse îi lipsesc firmei, astfel încât aceasta să înceapă să le obțină (vezi în continuare).

4. Creați resurse în cadrul firmei sau achiziționați resurse sau expertiză din afara firmei

Cabinetele pot obține resursele care le lipsesc fie prin crearea lor în cadrul firmei, fie cumpărându-le sau ambele.

“Oportunitatea pentru cabinetele mici și mijlocii de a face diferența este enormă – este momentul să se concentreze asupra perfecționării și asupra creării de parteneriate cu specialiști”.

Mike Suffield, Director – Politici & perspective, ACCA

a. Crearea de resurse în cadrul firmei

În timp ce raportarea privind sustenabilitatea este o practică în curs de dezvoltare, în special pentru cabinetele mici și mijlocii și întreprinderile mici și mijlocii, există multe oportunități de formare și dezvoltare disponibile pentru formarea profesioniștilor contabili. Multe organisme profesionale contabile (PAO) includ raportarea privind sustenabilitatea ca parte a tematicii lor de pregătire și oferă cursuri de dezvoltare profesională continuă (CPD) și resurse relevante pentru membrii lor. IFAC menține [un catalog online](#) de cursuri și certificări pentru a ajuta profesioniștii contabili să își extindă cunoștințele în materie de sustenabilitate. Cursul și certificările prezentate sunt disponibile public; majoritatea sunt disponibile la cerere, fie contra cost, fie gratuit.

b. Cumpărarea / Crearea de parteneriate

Cabinetele mici și mijlocii nu trebuie să devină experți în fiecare aspect legat de sustenabilitate. Mai degrabă, profesioniștii contabili sunt în măsură să conducă echipe multidisciplinare în cadrul misiunilor privind raportarea de sustenabilitate. Profesioniștii contabili pot colabora cu experți externi în domeniu (de exemplu, ingineri de mediu și specialiști în resurse umane) și pot oferi serviciile necesare de management al calității și bază etică. Profesioniștii contabili sunt, de asemenea, poziționați ideal pentru a ajuta clienții să înțeleagă și să interpreteze impactul financiar al problemelor legate de sustenabilitate.

Pentru a fi la zi cu informațiile despre sustenabilitate, [accesați acest link](#).

5. Profitați de beneficiile serviciilor privind sustenabilitatea

Pentru cabinetele mici și mijlocii, beneficiul furnizării de servicii de raportare privind sustenabilitatea trece dincolo de atragerea și păstrarea clienților. De asemenea, poate ajuta la atragerea și reținerea de noi talente. Cercetări recente au arătat că aproape jumătate dintre angajații mai tineri sunt pregătiți să își părăsească locurile de muncă dacă consideră că angajatorul lor nu desfășoară acțiuni reale pentru a fi sustenabili. Mulți angajați mai tineri sunt dornici să lucreze pentru companii care au un scop.

6. Ajutați clienții să înceapă activitatea

Pentru majoritatea IMM-urilor raportarea privind sustenabilitatea va fi un domeniu nou. Cabinetele mici și mijlocii își pot consilia clienții IMM-uri cu privire la modul de pregătire pentru implementarea eficientă a raportării în materie de sustenabilitate. Cabinetele mici și mijlocii își pot consilia clienții IMM-uri despre cum să identifice și să acumuleze informații legate de sustenabilitate, să gestioneze riscurile de mediu, sociale sau de guvernare (ESG), să elaboreze politici și să stabilească scopuri și indicatori-cheie de performanță. De asemenea, cabinetele își pot informa clienții IMM-uri cu privire la elaborarea standardelor ESRS, astfel încât să poată lua măsuri în timp util.

Resurse

EFAA

Secțiunea *SMPs Supporting Sustainability* de pe site-ul EFAA include o colecție de articole recomandate și alte publicații:

- [How SMPs Can Support the Sustainable Transition of SMEs: Insight from Experts](#), 22 aprilie 2022
- [Emergence of Sustainability Reporting: Implications for SMPs and EFAA Response \(video here\)](#), 28 martie 2022
- [Podcast – The Future of Corporate Reporting in Europe: What are the Implications and Next Steps for Europe’s Small- and Medium-Sized Practices?](#), 27 octombrie 2021
- [What SMPs and SMEs Need to Know About Sustainability Reporting](#), 5 august 2021
- [Call to Action: SMPs Supporting Creation of the Sustainable Economy](#), 19 iulie 2021

Buletinul informativ bilunar, *Latest from Brussels* (gratuit pentru abonați) include actualizări periodice despre raportarea privind sustenabilitatea, precum și articole și resurse recomandate despre sustenabilitate.

Directiva privind durabilitatea (CSRD)

- [Declarația de presă cu privire la acordul politic.](#)
- Textul final al [directivei](#).
- Actualizări privind informațiile despre directivă sunt disponibile la acest [link](#).

Standardele Europene de Raportare privind Sustenabilitatea (ESRS)

- Actualizări privind informațiile despre Standardele ESRS [aici](#).

Consiliul Internațional pentru Standardele privind Raportarea de Sustenabilitate (ISSB)

- Actualizări privind activitatea ISSB [aici](#).

Assigurare

- Actualizări privind proiectul IAASB de a elabora un standard de asigurare a sustenabilității [aici](#).
- Actualizări privind proiectul IESBA cu privire la raportarea de sustenabilitate și asigurare [aici](#).

IFAC

- [Remaining Relevant: Opportunities to Expand Your Sustainability Know-how](#), 22 septembrie 2022

ACCA

- O serie de perspective profesionale despre practicieni și IMM-urile care creează o lume sustenabilă [aici](#).

Membrii EFAA

ACCA

Asociația Contabililor Autorizați, Marea Britanie

AIA

Asociația Internațională a Contabililor

APFM

Asociația Managerilor Financiari Profesioniști, Azerbaidjan

CAAR

Camera Auditorilor din Azerbaidjan

CAFR

Camera Auditorilor Financiari din România

CCIS-CAS

Camera de Servicii de Contabilitate, Slovenia

CGE

Consejo General de Economistas, Spania

CNOEC

Consiliul Național al Ordinului Experților Contabili, Franța

DStV

Asociația Consultanților Fiscali din Germania

Membrii EFAA

IBR-IRE
Institutul Revizorilor de Întreprinderi din Belgia

IEKA
Institutul Contabililor Publici Certificați din Albania

ITAA
Institutul Consultanților Fiscali și Contabililor, Belgia

NBA
Institutul Contabililor Autorizați din Olanda

OCC
Asociația Contabililor Autorizați din Portugalia

SCAAK
Societatea Contabililor și Auditorilor Autorizați din Kosovo

